

PRINTED BOOK

THE VEDIC PATH

Quarterly Journal of Vedic, Indological
and Scientific Research
Gurukula Kangri Vishwavidyalaya,
HARDWAR

To,

No 60

If not delivered, please return to :

Dr. R. L. Varshney

Editor, Vedic Path

'Dreamland'

P. O. Gurukula Kangri-249 404

HARDWAR, U. P., INDIA.

पेज - २

① - २३.५ x ११ x ०.१ G.m.

विषय - उपलब्ध

रुद्राक्षति ॥ स्पष्टीयः ॥ अहर्गलित्प
- न्न गृहणां ध्रुवक्षेपसंस्कारमाह ...

डाकशक्तिम सुत्तदाडादशमन्ताः शेषं राशी
स्थाने

② पाल्गुन शुक्लमाहात्म्य

पेज = 1

= २६.७ x ११.७ x ०.१ G.m.

मुख्याश्च प्रीतं त्यत्र दिवौकसः परं ध्रुवदं किंचिद्वि
गंधर्वकन्या सत्रैव वसन्ते सह किञ्चिन्नेरेः पामरास्त

③ विषय- पूजा

पेज - 2

- 18.5 x 11.2 x 0.1 cm.

विनियोगः ॥ ३ ॥ ओं शिरसः प्रजापतिः
ऋषि रूपाय गायत्री धंदो अस्मिन्निर्वायु सूर्यो

सूर्यो देवता सूर्यो यत्नाने विनियोगः ॥ ओं
उदुत्तं जात वेदसं देवं वरति

No-60

1

नाह॥ रुद्रा इति॥ स्पष्टोर्कः॥ अहर्गलोत्पन्नग्रहा
 एणध्रुवक्षेपकेसंस्कारमाह॥ दिनगलेति॥ दिनग
 एणरहर्गलेणरभवः उत्पन्नः वदयमाणुरात्यासाधि
 तौग्रहः चरेणानिद्योगगितोयोध्रुवस्तेनज्ञः स्व
 दोषकेणियुक्तः एवंग्रहोदिवसकृतः उदयेसूर्यो
 दयेमध्यमः स्यात्॥ लंका नगम्या मध्यमसूर्येदि
 ष्वासन्नेकात्वेमध्यमग्रहोभवेदित्यभिप्रायः॥
 तदुक्तं सिद्धांतशिरोमणे॥ दशतिरः दृष्टिमध्यम
 भास्करेदिति जसंनिधिगेसतिमध्यमइति॥ त
 स्थस्वदेशायकर एणर्कसंस्कारमाह॥ निजनि
 जिति॥ निजं निजं स्वायस्वीयं यत्पुंरं रेखामध्य
 रेखा षतयोरंतः मध्ये स्थिता देहं मानाद्यो जनौघा
 तरसल्लवनेण उंश केन पदं मितातिष्ठाः कलाका

॥८॥

॥८॥

धि वा प्रसाध्य इति ॥ अन्मन्मायं विशेषः ॥ अधि
 मासोत्तरमहर्गलो साध्यगतच्यैत्रादिमासग्र
 हलोऽधिमासो न गणनीयः ॥ ७ ॥ अधिमासमध्ये
 त्वहर्गणनेपने गततिथिग्रहलोधिमासस्य ति
 थ्ययोगाद्या इति ॥ ८ ॥ प्रप्यग्रहलाघवाहर्गणारव
 हर्गलोत्तरमहर्गलो नवनप्रकारः श्रीमद्गणेशदेव
 रनिहितः ॥ सधय्या ॥ विम्बेन्दुग्यरुलो १२३१३५
 त्तो ग्रहलाघवजोगणः ॥ चक्रधूनपरवाध्या
 १२५६७८९० ब्रह्मलुत्थगणो नवेत् ॥ ९ ॥ प्रप्यस्त्यर्च
 द्रुत्तं गानां ध्रुवकानाह ॥ रवविधुतानेति ॥ स्पष्टो
 र्थः ॥ १० ॥ प्रप्यराहादीनां ध्रुवकानाह ॥ शैलादौ रव
 राश इति ॥ स्पष्टोर्थः ॥ ११ ॥ प्रप्यस्त्यर्थादीनां दोषका

इंदो बंद्रे परे प्राक्तु के मे ए स्वर्ण कार्याः ॥ तद्यथा ॥ मध्य
रेखायाः पश्चिमे स्वपुरे सति धनं कार्याः ॥ प्राक् स्व
राजित्यर्थः ॥ मध्यरेखाया नमुक्तं भास्करे ए ॥ पुरी
रक्षतामिति ॥ प्रत्रायं संस्कारं द्रुस्ये वस्तुतः ॥ प्रत्येषां
स्वत्यांतरत्वा न कृतः ॥ प्रतो न दोषाय ॥ उक्तं च सिद्धांत
शिरोमणौ ॥ स्वत्यांतरत्वाद वस्तु पयो गात्प्रसिद्धा
वापु बद्ध प्रयासात् ॥ ग्रंथस्य विज्ञे गुरुता नयेन यस्य
स्य ते व्यो न स दूषणायैति ॥ प्रथम मध्यम रवि बुध म
रु चंद्रमा च न माह ॥ स्वरव न गेति ॥ युव जो हर्गणः
१५२१ प्रमं द्विध्या स्यादितः १५२१ रवन ग ७ मत्तः फ
तं भागाः २१ शेषं ५१ यद्विगुणं ३०६ सप्तति ७ मत्तं भा
गाधः केलीः ७ पुनः शेषं ५० यद्विगुणं ३०० सप्तत्या

न तं सलं कलाधो विकलाः ४२ एवमंशवेनरा ॥ ४३
 ४२ ॥ इह स्योहर्गणे १५२१ हीनः कार्यः ॥ समया ॥
 अहर्गणे कलानेहीना तस्मादेकोभाजो ग्राह्यः
 तस्य पक्षि कलाः ६० ताभ्यः प्राक् कलाः शोभ्याः ए
 वं कलाः ताभ्यः एका कला ग्राह्या तस्याः पक्षि वि
 कलाः ६० ताभ्यः प्राग् विकलाः शोभ्याः एवं वि क
 ला भवन्ति ॥ एवं सब्रजमं ॥ तस्या कते जातं १४८८ ॥
 १६ ॥ १२ ॥ अंशद्या अर्क जेम् क्रो भवन्ति ॥ कथं भवा
 गणे हर्गणे १५२१ एव ति विजि १५० भक्तः तद्धेन क
 लादिना १० ॥ रति हिंका स्रहिताः १४८८ ॥ ६१ ॥ अं
 शसिंशद्रक्ताः सेवमंशस्य तद्धं राशयः ॥ द्वाद
 राधिका श्रेतदा द्वादश भक्ताः सेवं राशिस्थाने

रु. मा. मुख्यं श्रीडंत्यत्रदिवोकसः नापरं सुखदं किंचिद्विनाचेत्ररथादनार नस्मि
 न्वनेतुमुनयः तपंनिवहुलास्तपः सहदेवेस्तु मद्यवारमतेमाधवस्तथा एको
 मुनिवरस्तत्रमेधावीनामनामतः अस्मरास्तं मुनिवरं मोहनायोपचक्रमे मंजु
 चोर्ध्वेति विख्याताभावतस्य विचिन्वती कोशमात्रं स्थिता रतस्य भयादाश्रम
 सन्निधौ जायंती मधुरं साधुकीडयंती विपंचिकां जायंती मधुरं साधुपुष्यं च
 दनचर्चितां कामोपविजयाकांक्षी शिवभक्तान्मुनीश्वरान् नस्पाशरीरे सं
 लज्जति ववेरमनुस्मरन् कृत्वा भ्रुवो धनुः कोटिगुणकृत्वा कटाक्षकं मार्ग
 रोगे नयने कृत्वा पक्ष्मयुक्ते यथाक्रमं कुचो कृत्वा पटकुटी विजयायाय संस्थि

राम

९

तत्सर्वं कथयामिवः सर्वतीर्थेषु यत्पुराणं सर्वदा नेषु यत्फलं सर्वयज्ञाधिकं चैव लभते
 नात्र संशयः एतद्द्वयः सर्वभार्या तं व्रतानामुत्तमं व्रतं एतावदुक्ता देवेश ते त्रेवा न
 धीयन् ऋषयश्चापिते वक्तुं व्रतं सर्वमशेषतः तथा त्वमपि राजेन्द्र कर्तुं महसि सततम्
 इति श्री ब्रह्मांडपुराण फाल्गुनाष्टकामाहास्यं मां ध्यातो वाच एष्टामि भगवंस्त्वाहं
 लोमशं मुनिसत्तमं चैत्रस्य कृष्णपक्षे तु किन्नामैकादशी भवेत् कीविधिः किं फलं
 लभेत स्याः कथयस्व प्रसादतः लोमश उवाच ऋषयस्वराज शार्ङ्गलकाम दंष्ट्रि
 क्षुदायिनीं कथां विचित्रां सुभद्रां पापघ्नीं पुराणदायिनीं पुराचैत्ररथोद्देशे
 अस्मिन् रोगरासे विने गंधर्वकन्यास्तत्रैव वसंते सह किन्तरेः पाकशासनम्

म. प्र.
॥११॥

विनियोगः॥३॥ ओं शिरसः प्रजापतिः ऋषि स्त्रोपदा
गायत्रीं दौ व्रत्ताग्निर्वायुसूर्यो देवता प्राणायामे
विनियोगः॥४॥ इति ऋष्यादिकं स्मत्वा वद्धासनः
सं प्रीलित नयनो म्रौनी प्राणायामत्रयं कुर्यात् ॥ त
त्र वायो रादानकाले पुरकनामा प्राणायामः ॥ त
त्र षण्मासं चतुर्भुजं विष्णुना भौ ध्यायेत् धारणाका
ले कुंभकः ॥ तत्र कमलासनं रक्तवर्णं चतुर्मुखं
व्रत्ताग्निं हृदि ध्यायेत् ॥ तत्र काले रेचकः ॥ तत्र श्वे
तवर्णं ललाटे देवे त्रिनेत्रं शिवं ध्यायेत् ॥ त्रिषु वि

राचामेत् ॥ ततो वारिणात्मानं वेषयित्वा ॥ सप्रणव
 गायत्र्या रक्षां कुर्यात् ॥ ततः ॥ ओं कारस्य ब्रह्मा ऋ
 षिर्गायत्री कंदोऽग्निर्देवता श्रुत्वा वर्णः सर्वकर्म
 रंभे विनियोगः ॥ ओं सप्तव्या हृतीनां प्रजापतिर्ऋ
 षिर्गायत्र्युत्तिगनुषु पृथ्वी पंक्तिः ॥ त्रिषु पूज्य
 त्वं श्रुत्वां स्यात्तिर्वाद्यादित्यहस्पतिर्वरुणोऽविश्वदे
 वा देवता ॥ अनादिषु प्रायश्चित्ते प्राणायामे विनि
 योगः ॥ २॥ ओं गायत्र्या विश्वामित्र ऋ षिर्गायत्री
 कंदः सविता देवताग्निर्मुखमुपनयने प्राणायामे

सं.प्र.
॥६॥

--

केतवः॥ दुष्टे विष्वायसूयं॥ ओं चित्रमित्यस्य कौ
 त्सत्र षिर्गायत्री कंदः॥ सूय्यो देवतासूय्यो पस्या
 ने विनियोगः॥ ओं चित्रं देवानां मुदगादनीकं च
 दं मित्रस्य वरुणास्याग्नेऽप्राप्राद्यावापृषिवीऽपु
 तरिक्षं सूय्यं प्रात्मा जगतस्तस्युषः॥ ओं त
 चक्षरित्यक्षरातीति पुर उष्मिकं दौ दध्यं गाण
 वरात्र षिर्सूय्यो देवतासूय्यो पस्याने विनियोगः
 ओं तचक्षुर्देवहितं पुरस्ताच्छुक्रमुच्चरत्॥ प
 ष्येम शरंदः॥ शतं जीविमशरदः शतं प्रभुषा

तलभागोवा॥भूमिलगार्दचरगोवा॥भूमिल
 नैकचरगोवा॥प्रातःसायंचक्रतांजलिर्मध्या
 हेउर्द्धवाहुःसूर्यमिमखमुपतिषेत्॥रामिमं
 त्रैः॥ॐउदयंतमित्यस्यहिरण्यस्तपत्रविर्जय
 त्रीहंदःसूर्योदेवतासूर्योपस्थानेविनियोगः॥
 ॐउदयंतमसस्यरिस्रःपश्यंतिउतरंदेवंदेवत्रा
 सूर्यमग्नमज्योतिरुत्तमं॥ॐउदुत्तमित्यस्यप्र
 स्करावत्रविर्जयत्रीहंदःसूर्योदेवतासूर्योप
 स्थानेविनियोगः॥ॐउदुत्तंजातवेदसंदेवंवहंति